

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський державний університет фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму

В.З. Холявка

«_____» _____ 20____ року

Туризмознавство

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

підготовки _____ **«Бакалавр»** _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності _____ **241 «Готельно-ресторанна справа»** _____
(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПП _____)

Львів
2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою туризму Львівського державного університету фізичної культури

Протокол від «_____» _____ 2017 року № ____

Завідувач кафедри _____ (підпис) (І.М. Волошин) (прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: ст. викладач кафедри туризму,
канд. геогр. наук В.В. Худоба

Обговорено та рекомендовано вченою радою факультету туризму

Протокол від «_____» _____ 2017 року № ____

Голова вченої ради факультету туризму _____ (підпис) В.З. Холявка

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Туризмознавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки *«бакалавр»* спеціальності **241 «Готельно-ресторанна справа»**.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є туристський продукт, організована туроператором програма рекреаційної діяльності і обслуговування, отримання необхідних знань для роботи з туристичною документацією відповідно до вимог чинних державних стандартів у туристичній галузі.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна “Туризмознавство” тісно пов'язана із низкою професійно орієнтованих дисциплін, що вивчаються у процесі підготовки бакалаврів із напрямку 241 «Готельно-ресторанна справа», а саме: «Географія туризму», «Рекреологія», «Туристичне країнознавство», «Українська мова професійного спілкування», «Ціни і ціноутворення в галузі» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів та змістових модулів:

МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади вивчення туристично-рекреаційних ресурсів.

МОДУЛЬ 2. . Розвиток туристичної індустрії. Проблеми і перспективи розвитку рекреаційно-туристичного господарства на сучасному етапі.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Туризмознавство» є отримання студентами необхідних знань з наукових основ туризмознавства, а також у формуванні умов для здійснення оцінки туристичних ресурсів, функцій туризму, передумов здійснення туристичної діяльності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни «Туризмознавство» полягають у вивченні основних теоретичних положень дисципліни, а також вироблення навичок вибору нових форм та методів здійснення туристичної діяльності при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління в рекреаційній сфері в умовах розвитку ринкової економіки.

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:
знати:

- основні поняття і проблеми туризмознавства;
- основні напрямки розвитку туризмознавства, основні підходи, принципи, методи, функції, основні категорії та інструменти предмету курсу;
- функції туризму в суспільстві;
- форми та види туризму;
- вплив основних чинників на розвиток туризму;
- правові засади діяльності туристичних організацій;
- фактори ризику в туризмі;
- основні вимоги до складання і оформлення документації у туристичній діяльності;
- організацію контролю за проходженням і виконанням документів;

вміти:

- аналізувати основні чинники розвитку туризму;
- характеризувати основні види та форми туризму;
- працювати з статистичними даними;
- складати програми турів по регіоні, країні та за її межами;
- створювати технологічну схему підготовки туру;
- застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань у туристичній діяльності;
- правильно складати і оформлювати документи відповідно до вимог чинних державних стандартів;

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади вивчення туристично-рекреаційних ресурсів.

Тема 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ТУРИЗМУ. Періодизація історії туризму. Подорожі та мандрівки в епоху стародавнього світу. Подорожі епохи середньовіччя. Подорожі й туризм у XVII-XVIII ст.

Тема 2. СУЧАСНИЙ СВІТОВИЙ ТУРИЗМ. Друга половина XX ст. - сучасний етап історії світового туризму. Міжнародне туристичне співробітництво. Світові туристичні регіони.

Тема 3. ІСТОРІЯ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ. Мандрівництво як джерело зародження туризму в Україні. Український туризм у XIX – першій половині XX ст. Зародження організованих форм. Туризм в Україні в 70-80-ті роки XX ст. Туризм в Україні на сучасному етапі.

Тема 4. ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ. Поняття та функції туризму. Функції туризму в суспільстві.

Тема 5. СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ. Умови та фактори розвитку туризму. Туризм і сфера послуг. Правові засади діяльності туристичних організацій.

Тема 6. ФОРМИ ТА ВИДИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. Форми та види туризму. Види маршрутів і турів. Програми перебування туристів.

Тема 7. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ. Агент по організації туризму. Екскурсовод і гід-перекладач. Менеджер туризму. Професійна етика у туристичній діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Розвиток туристичної індустрії. Проблеми і перспективи розвитку рекреаційно-туристичного господарства на сучасному етапі.

Тема 8. СИСТЕМА МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ТУРИЗМІ. Суть, типи і напрями маркетингових досліджень в туризмі. Етапи маркетингових досліджень. Форми організації маркетингових досліджень в туризмі.

Тема 9. ЦІНОУТВОРЕННЯ В ТУРИЗМІ. Ціна в комплексі маркетингу туристичного підприємства. Фактори та цілі ціноутворення. Методи ціноутворення в туризмі. Вибір та реалізація цінової стратегії.

Тема 10. ФОРМУВАННЯ ЗБУТОВОЇ СТРАТЕГІЇ ТУРИСТИЧНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ. Канали збуту туристичного продукту. Вибір посередників та напрямки співпраці з ними. Планування маркетингової діяльності в туризмі.

Тема 11. ОСНОВИ ТУРОПЕРЕЙТИНГУ. Організація роботи туристичної фірми. Технологія організації туристичної подорожі.

Тема 12. НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ В ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ. Договірні стосунки в туризмі. Туристичні документи. Туристичні формальності.

Тема 13. ОСНОВИ ЕКСКУРСОЗНАВСТВА. Екскурсія як вид туристичної діяльності. Класифікація екскурсій. Методика створення екскурсії. Методика проведення екскурсії. Техніка проведення екскурсії.

Тема 14. ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ТУРИЗМУ. Права та обов'язки туристів. Претензійна робота в сфері туризму. Страхування в туризмі.

Тема 15. БЕЗПЕКА ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ. Безпека туристичних подорожей як умова їх організації та здійснення. Фактори ризику в туризмі. Туризм і довкілля.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. – К.: В-во Київського університету, 2001.-395с.
2. Внутрішній туризм в Україні: окремі аспекти. Збірка статей.-К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 161 с.
3. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2004. - 192 с.
4. Забалдіна Ю.Б. Маркетинг туристичного підприємства: Навчальний посібник. – К. Вид-во ФПУ, 2002. – 196 с.
5. Закон України «Про музеї та музейну справу» від 29 червня 1995 р. №29/95 // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - №25. – Ст. 191.
6. Закон України "Про туризм" від 18.11.2003 р. // ВВР.- 2004.
7. Зорин І.В. Менеджмент туризму. Туризм и отраслевые системы:Учебник.– М.: Финансы и статистика, 2001. – 272 с.
8. Історико-культурна спадщина України. – К. Вид-во ФПУ, 1998. – 400 с.
9. Ігнатенко Н.Г., Руденко В.П. Природно-ресурсний потенціал території.- Львов: изд. ЛГУ Вища школа,1986.-161с.
10. Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм: Учебник для вузов / Пер. с англ.; Под ред. Р.Б. Ноздревой. - М.: ЮНИТИ, 1998. - 787 с.
11. Килимистий С.М. Анімація в туризмі: Навчальний посібник. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 188 с.
12. Лук'яненко В.А. Охорона праці в туризмі: Конспект лекцій. – К. Вид-во ФПУ, 2007. – 230 с.
13. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) – К.: Альтерпрес, 2002.-436с.
14. Мезенцев К.В., Мезенцева Н.І. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. – К. Вид-во ФПУ, 2003. – 160 с.
15. На допомогу підприємцеві туристичної галузі: Методичний посібник. Вип. 1. Господарська діяльність. Ліцензування. Дозволи на туристичний супровід. Сертифікація. Безпека перевезень. – К. Вид-во ФПУ, 2005. – 127 с.
16. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Навчальний посібник. – 2-е вид., випр. та доп. – К. Вид-во ФПУ, 2006. – 76 с.
17. Стеченко Д.М., Дука А.П. Словник-довідник з менеджменту. – К. Вид-во ФПУ, 1999. – 368 с.
18. Туристично-краєзнавчі дослідження: Збірник наукових статей. - Випуск 2. – К. Вид-во ФПУ, 1999. – 655 с.

19. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів: Навчальний посібник. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 233с.

20. Шарапова А.О. Ціни та ціноутворення у туризмі: Конспект лекцій. – К. Вид-во ФПУ, 2007. – 101 с.

Допоміжна

1. Послуги в Україні. Туризм. Готелі. Харчування (Законодавство, стандартизація, класифікація, сертифікація). Нормативні документи. – Л., 1999.

2. Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики – К.: Довіра, 2003. – 623 с.

3. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю: *залік*.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Успішність навчання студентів забезпечується шляхом реалізації контрольних заходів. Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного і підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, тестування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Модульний контроль здійснюється два рази за час вивчення дисципліни і дозволяє оцінити рівень засвоєння студентами матеріалів 1 і 2 модулів.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового заліку.